

Vhodné prostředky k osobní ochraně proti komárům

The suitable personal protective means against mosquitoes

Zdeňka Galková

Po opadnutí povodní lze v zatopených oblastech očekávat zvýšený (pravděpodobně i kalamitní) výskyt přemnožených komárů. K osobní ochraně obyvatel proti útokům tohoto obtížného krevsajcího hmyzu je možné (a vhodné!) využít následující prostředky:

REPELENTY

Tyto přípravky se aplikují přímo na pokožku osob, lze je aplikovat i na oblečení (jsou-li v podobě spreje). Vhodné repelentní přípravky (spreje, gely, krémy apod.) lze zakoupit v drogeriích či lékárnách. Informace o typu, množství účinné látky a doporučené dávkování jsou uvedeny na etiketách přípravků. Ideální je použít přípravky s obsahem těchto účinných látek (pro dospělé osoby alespoň s 15% koncentrací):

- **DEET** (též DETA, chemicky N,N-dietyl-m-toluamid)
- **IR 3535** (chemicky 3-N-butylacetoamino-propionát) – vhodné k ochraně dětské pokožky
- **KBR 3023** (též picaridin / saltidin, chemicky 2-(2-hydroxyetyl)-1-metylpropylester kyseliny 1-piperidinkarboxylové).

ELEKTRICKÉ ODPAŘOVAČE

Elektrické odpařovače jsou určeny k ochraně osob v obytných místnostech proti komárům a jinému létajícímu hmyzu. Obtížný hmyz odpuzují a hubí. Přístroje obsahují – obvykle vyměnitelné – insekticidní náplně různého typu (tekuté, suché ve formě polštářků apod.), aktivují se zapojením do elektrické sítě (zásuvky). Elektrické odpařovače lze zakoupit v drogeriích a lékárnách. Informace o době účinnosti, možnosti výměny náplně a kompletní návod k použití jsou uvedeny na obalu, případně v příbalovém letáku.

ELEKTRICKÉ LAPAČE

Tyto přístroje lze zakoupit v obchodech s elektronikou, případně s potřebami pro domácnost a zahradu. Ideální místo pro instalaci elektrických lapačů uvnitř objektů je v blízkosti vstupních prostor a oken. Elektrické lapače obvykle přitahují létající hmyz (pomocí zářivky) a následně jej usmrkují elektrickým proudem vytvářeným na mřížce s vysokým napětím. Většinu lapačů je možné zavěsit či postavit. Podrobný návod k použití těchto lapačů je uveden v příbalovém letáku každého výrobku.

SÍTĚ DO OKEN A MOSKYTIÉRY

Tyto výrobky chrání proti vletu hmyzu dovnitř staveb, případně jimi lze zakrýt postele a chránit tak spící osoby před obtížným hmyzem. Představují obvykle vhodnou a účinnou ochranu proti komárům uvnitř objektů. Využití těchto sítí v objektech postižených povodněmi může být však problematické z hlediska potřebného množství a s tím spojené finanční nákladnosti, a to proto, že v zatopených objektech je potřeba hodně větrat – tedy ideálně instalovat síť do každého okna. Síť a moskytiéry lze zakoupit v některých stavebninách a potřebách pro domácnost, případně v obchodech s dětským zbožím (typu kočárky, autosedačky), s vojenským zbožím (tzv. „armyshop“) a potřebami pro rybáře, lesáky či turisty.

BĚŽNÉ SPREJOVÉ INSEKTICIDY

Dospělce komárů zalétávající dovnitř budov lze hubit běžnými sprejovými insekticidy proti létajícímu a lezoucímu hmyzu (typu Biolit, Raid apod.), které lze zakoupit v drogeriích. Tyto přípravky lze využít i jako postřik na stěny místností. Tento způsob ochrany je však méně účinný a poměrně nákladný – obzvláště v době přemnožení komárů a jejich kalamitním výskytu.

PRO OCHRANU DOMÁCÍCH ZVÍŘAT (např. psů a koček) lze využít vhodné insekticidní a repelentní veterinární přípravky (spreje, obojky, spot-on) – ideálně po konzultaci s veterinárním lékařem (či jiným odborníkem v tomto oboru).

Všechny uvedené prostředky slouží k osobní ochraně lidí postižených výskytem přemnožených komárů. Jsou dostupné v běžných obchodních sítích a lidé je mohou používat dle svého potřeby a možností, samozřejmě pouze v souladu s návodem či etiketou.

V žádném případě nesmí civilní osoby provádět ve volné přírodě jakékoli neprofesionální zásahy určené k hubení dospělých komárů a jejich larev. Tato opatření mohou provádět pouze specializovaní a vyškolení pracovníci odborných firem ve spolupráci s příslušnými orgány ochrany veřejného zdraví!!!

6. 6. 2013

*Mgr. Zdeňka Galková
NRL pro dezinfekci a deratizaci
CEM - SZÚ Praha*